

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0212.3/ 1538

ทราบเพื่อเป็นข้อมูล
เรื่องที่.....๕

๒๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

2/054

2/0548

9.10.6.

สถิติ 3204

30 พฤษภาคม 2548

๖ ม.ค. 2๕๔๘

๒๗ ๒๐๔ ๖

เรื่อง ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านความมั่นคง/เศรษฐกิจชายแดน และการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

31 พ.ค. 2548
จัดเข้าวาระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปสาระสำคัญการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวน 100 ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านความมั่นคง/เศรษฐกิจชายแดนและการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างวันที่ 26 - 27 พฤษภาคม 2548 ณ โรงแรมรามาร์คเด้นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พล.ต.อ.ชิดชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม และได้มอบนโยบายให้กับผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งการประชุมดังกล่าวดำเนินการแล้วเสร็จด้วยความเรียบร้อย มีสาระสำคัญปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

๒๗ ๑๖๓๖

(ชิดชัย วรรณสถิตย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด

โทร./โทรสาร 0-2224-1843, 50513

๒๗ ๔/๑๐
ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 31 พ.ค. 2548 ลงมติว่า

ทราบ(เพื่อเป็นข้อมูล)

จัดอยู่ในประเภทเรื่องที่ไม่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

๒๗ ๒

(นางโฉมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

**สาระสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านความมั่นคง/
เศรษฐกิจชายแดนและการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน**

เมื่อวันที่ 26 – 27 พฤษภาคม 2548

ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพฯ

1. ความเป็นมา

ในคราวประชุมคณะกรรมการสนับสนุนระบบบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กสจ.) เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2547 นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) ประธานที่ประชุมได้มีบัญชาให้มีการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของนโยบาย กฎ ระเบียบของทางราชการ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานภายในประเทศและการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการประสานความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในเรื่องนโยบายด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเพื่อเป็นการขยายผลการพัฒนาระบบการทำงานร่วมกันระหว่างเอกอัครราชทูตแบบบูรณาการในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านของไทยกับผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ

2. การดำเนินการจัดประชุมฯ

กระทรวงมหาดไทยร่วมกับสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงการต่างประเทศ ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเสริมสร้างความรู้ด้านความมั่นคง/เศรษฐกิจชายแดนและการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2548 ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพฯ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พล.ต.อ.ชิตชัย วรรณสถิตย์) เป็นประธานเปิดการประชุม และมอบนโยบาย โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น ประมาณ 450 คน ประกอบด้วยผู้บริหารทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน จากจังหวัดชายแดน 26 จังหวัด ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายอำเภอชายแดน หัวหน้าสำนักงานจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ศุลกากร ผู้แทนฝ่ายทหาร/ตำรวจ ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และประธานชมรมธนาคารพาณิชย์จังหวัด

3. สรุปสาระสำคัญของการประชุม

3.1 การมอบนโยบาย โดย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พล.ต.อ.ชิตชัย วรรณสถิตย์) ได้มอบนโยบาย การเสริมสร้างความรู้ด้านความมั่นคงชายแดน เศรษฐกิจ และการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านโดยจะต้องเร่งดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 การจัดระเบียบด้านชายแดนและจุดผ่อนปรน ต้องมีความชัดเจนและมีการวางระบบที่ดี เช่น จุดตรวจผ่านแดนและช่องทางการค้าชายต้องแยกกัน การกำหนดจุดผ่อนปรนต้องมีระยะทางในการกำหนดจุดอย่างชัดเจน (ไม่เกินกิโลเมตรจากพรมแดน) การวางระบบ CCTV จะต้องเป็นระบบเดียวกันและมีการปฏิบัติอย่างจริงจังและตลอดเวลา

3.1.2 ยุทธศาสตร์หมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนเป็นยุทธศาสตร์ที่ดี และมีความสำคัญอย่างมากซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของหมู่บ้าน โดยอาจมีการแบ่งเป็นระดับ A B C D เป็นต้น และการสร้างจิตสำนึกร่วมกันของคนในชุมชนหรือหมู่บ้าน ให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก ทำให้ส่งผลในการลดปัญหาด้านอื่นๆได้ เช่น ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาด้านแรงงาน เป็นต้น

3.1.3 จังหวัดจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจยุทธศาสตร์ในองค์รวมและหาทางเชื่อมยุทธศาสตร์จังหวัดให้เข้ากับยุทธศาสตร์ระดับชาติโดยกระทรวงและกรมต่างๆ จะต้องมีการเชื่อมยุทธศาสตร์ให้เข้ากันด้วย และสามารถนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติในระดับจังหวัดและระดับอำเภอได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ต้องมีการควบคุมคุณภาพในทุกภาคส่วนในการพัฒนาทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชน รวมทั้งการทำงานอย่างเป็นระบบซึ่งจะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

3.2 การอภิปราย

3.2.1 เรื่อง "ทิศทางการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดน" สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(1) ด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน ให้มีการส่งเสริมการสร้างศักยภาพของคนชุมชน และพื้นที่เป้าหมายบริเวณชายแดนให้มีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึกด้านความมั่นคงรวมทั้งมุ่งสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ 30 จังหวัดชายแดน จังหวัดปัตตานี และ 23 จังหวัดชายทะเลให้มีความเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันปัญหาต่างๆ รวมทั้งสร้างสภาวะแวดล้อมที่สงบ และสันติ รวมถึงการให้ความสำคัญกับจังหวัด/คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) และผู้แทนฝ่ายทหารร่วมจัดทำแผนความมั่นคงด้วย

(2) ด้านยุทธศาสตร์การผนึกกำลังในการป้องกันประเทศ นโยบายและมาตรการการจัดระบบป้องกันและการสื่อสารการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ให้ดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคมและบนความเป็นจริง มุ่งให้ความสำคัญต่อการพึ่งพาตนเองของประชาชนด้วยการพัฒนาอาชีพยกระดับรายได้ให้สามารถดำรงชีวิตตามวิถีชุมชนชายแดน สร้างเครือข่ายระหว่างประชาชน องค์กรต่าง ๆ โดยมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

(3) ด้านบทบาทของกระทรวงมหาดไทยในการบริหารจัดการชายแดน ต้องให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

- 1) จังหวัดและอำเภอต้องอาศัยกลไกท้องถิ่นในการประสานการทำงานอย่างใกล้ชิด
- 2) เปิดโอกาสด้านการศึกษาให้กับคนในท้องถิ่นบริเวณแนวชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน
- 3) ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการค้าชายแดนและอำนวยความสะดวกให้กับนักธุรกิจ/ผู้ประกอบการ
- 4) ใช้วัฒนธรรม กีฬา และสาธารณสุข เป็นสื่อความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 5) ใช้กลไกระดับภูมิภาคและท้องถิ่นพัฒนาความร่วมมือในการรักษา

ความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดน

3.2.2 เรื่อง “ยุทธศาสตร์ความร่วมมือชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน” สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(1) ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน รัฐบาลได้เตรียมความพร้อมด้านพื้นที่ชายแดนภายใต้โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตั้งแต่ปี 2543 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงเพื่อนบ้านให้เป็นฐานการลงทุนใหม่ของประเทศในพื้นที่ที่มีความพร้อม 2 แห่ง คือ

- 1) จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จ.เชียงราย ให้เป็นประตูรองรับการเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้
- 2) เขตเศรษฐกิจชายแดน จ.ตาก รองรับการค้าฐานการลงทุนภายในประเทศเพื่อเป็นฐานการผลิตในแนวเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก

(2) ด้านยุทธศาสตร์ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการดำเนินงานให้ยึดมั่นนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

- 1) การส่งเสริมให้เพื่อนบ้านแข็งแรง เป็นมิตร มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน
- 2) ส่งเสริมให้เกิดความสงบสุขและความมั่นคงตามบริเวณแนวชายแดน
- 3) สนับสนุนให้ประเทศเพื่อนบ้านเห็นประโยชน์ที่จะร่วมมือกับไทย แก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การค้าอาวุธ ยาเสพติด และแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ฯลฯ
- 4) ใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(3) **ด้านการจัดการเกี่ยวกับผู้หนีภัยจากการสู้รบ** ให้ดำเนินการตามมาตรการเกี่ยวกับผู้หนีภัยจากการสู้รบอย่างเคร่งครัด กล่าวคือ เมื่อผู้หนีภัยฯเดินทางเข้ามาประเทศไทย ขึ้นต้นให้ฝ่ายทหารเข้าไปควบคุม ปลดอาวุธ แนะนำจูงใจให้กลับมาตุภูมิหากไม่สามารถส่งกลับได้ทันที จะต้องจัดให้อยู่ในพื้นที่ควบคุม การส่งผู้หนีภัยจากการสู้รบกลับสู่มาตุภูมิ ให้พยายามใช้เวทีการเจรจาในรอบต่าง ๆ ทั้งทวิภาคี และผ่านเวทีองค์กรระหว่างประเทศ

(4) **ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับเขตแดนของประเทศไทย** รัฐบาลถือเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อมิให้ปัญหาของเขตแดนลูกกลามเป็นปัญหาการเมือง ให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติโดยให้พยายามหลีกเลี่ยงการใช้กำลังอาวุธเน้นการเจรจาด้วยสันติวิธี หากไม่สามารถหาข้อยุติได้ในระดับท้องถิ่น ให้ประสานการแก้ไขกับส่วนกลาง

3.2.3 **เรื่อง “โอกาส ลู่ทางการค้า การลงทุนของภาคเอกชน : การเสริมสร้างเศรษฐกิจชายแดน”**
สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(1) การพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจเกิดจากการส่งออก พื้นฐานของการส่งออกที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมซึ่งเป็นรายได้หลัก แต่ก็ต้องสนับสนุนภาคเกษตรกรรมไปพร้อม ๆ กันด้วย เพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งพาตนเองได้

(2) ควรกำหนดให้มีเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นพื้นฐานของความสำเร็จเพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน

(3) ภาครัฐซึ่งเป็นผู้ควบคุมกฎ ระเบียบ กำกับ ดูแล ต้องปรับบทบาทเป็นผู้ให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการลงทุน

(4) การส่งเสริมการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จะต้องสร้างกำลังซื้อและสร้างพื้นฐานความพร้อมให้ประเทศเพื่อนบ้าน

4. **ผลการประชุมกลุ่มย่อย เรื่อง บทบาทของสถานเอกอัครราชทูตและจังหวัดกับความสำเร็จของ Local Link Global Reach ในประเด็นหรือ “รูปแบบความร่วมมือของจังหวัดชายแดนกับสถานเอกอัครราชทูต”** โดยแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมฯ ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามแนวชายแดนแต่ละประเทศ

4.1 กลุ่มจังหวัดชายแดนด้านกัมพูชา

4.1.1 ให้จังหวัดชายแดนและสถานเอกอัครราชทูตพิจารณาร่วมกันว่าควรหยิบยกเรื่องอะไรไปเจรจากับฝ่ายกัมพูชา

4.1.2 ควรมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ตำบลโรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว

4.1.3 ขอให้จัดตั้งสถานกงสุลที่เมืองบอยเบต

4.1.4 ขอให้จังหวัดนำประเด็นและข้อเสนอจากการประชุมไปบรรจุในยุทธศาสตร์การ
พัฒนาจังหวัด และแจ้งสถานทูตประสานงานกับฝ่ายกัมพูชา

4.1.5 ควรมีการตั้งนิคมเกษตรอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดพระตะบอง และโพธิ์สัตว์ในรูปแบบ
Contract Farming

4.1.6 ควรยกระดับจุดผ่อนปรนช่องอานม้า จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจุดผ่านแดนถาวร
และเสนอขอให้ยกเลิกการขอ VISA ระหว่างไทยกับกัมพูชา

4.2 กลุ่มจังหวัดชายแดนด้านลาว

4.2.1 จังหวัดชายแดนและสถานเอกอัครราชทูตควรมีการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
อาจใช้ Teleconference หรือการเชื่อมโยง Website

4.2.2 การปักปันเขตแดนโดยเฉพาะทางน้ำ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องความ
ชัดเจน ขอให้กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติสร้างหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนร่วมกัน

4.2.3 เสนอให้มีโครงการจัดแสดงสินค้าร่วมกัน 3 ประเทศ ได้แก่ ไทย ลาว และเวียดนาม
โดยมีกิจกรรมแสดงสินค้าและการแสดงทางวัฒนธรรม

4.2.4 การยกระดับด่านน้ำเงินที่จังหวัดน่าน และด่านภูคู้ จังหวัดอุดรธานี

4.2.5 เสนอให้ไทยสนับสนุนการสร้างถนนสายระหว่างท่าลี่ – หลวงพระบาง และสายห้วยโก๋น-
ปากแบ่ง

4.2.6 ขอให้รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนเรื่องการสาธารณสุขที่มีคนลาวเข้ามาพักรักษาตัวใน
จังหวัดน่าน และอุดรธานี ที่ทำให้มีงบประมาณติดลบอยู่ถึง 22 ล้านบาท

4.2.7 ขอให้มีหน่วยงานเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันในลักษณะ ROC (Regional
Operation Center)

4.3 กลุ่มจังหวัดชายแดนด้านพม่า

4.3.1 เสนอให้มีการขยายขอบเขต/ระยะทางของ Border Pass เพื่อส่งเสริมในเรื่องของ
การท่องเที่ยวภายใต้มาตรการที่เหมาะสม

4.3.2 เสนอให้มีการเจรจาปรับรายการสินค้าต้องห้าม สินค้าห้ามนำเข้า 15 รายการ
(พม่า) และสินค้าห้ามนำส่งออก 30 รายการ (ไทย)

4.3.3 เสนอให้ธุรกรรมทางการเงิน ควรเป็นในลักษณะแบบนิติบุคคล ที่รับรองโดยกฎหมายไทยและพม่าเป็นมาตรการที่รัดกุมในการตรวจสอบเงินตราเข้า - ออก

4.3.4 เสนอให้ส่วนราชการส่วนกลาง จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4.3.5 เสนอให้มีระเบียบแบบแผนจากส่วนกลาง ที่หน่วยงานต่างๆ สามารถปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันได้

4.3.6 เสนอให้มีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการชายแดน TBC โดยให้ภาครัฐ (พลเรือน) ภาคเอกชนเข้าไปมีบทบาทด้วย

4.3.7 เสนอให้มีคณะกรรมการการค้าชายแดนจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน และส่วนราชการอื่นๆ และภาคเอกชน เป็นกรรมการดังกล่าว เพื่อเป็นการจัดการการค้าชายแดนอย่างมีบูรณาการ

4.3.8 เสนอให้มีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศ ประจำจังหวัดชายแดน เนื่องจากจังหวัดยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับพิธีการทูต

สำหรับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาศักยภาพการค้าและนิคมอุตสาหกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศของจังหวัดชายแดนที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน กระทรวงมหาดไทยจะประสานเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันต่อไป
